

Tillegg E (Normativt)**Kommentarer til høringsdokumenter FKB-* 5.0, 01.10.2021****Dato:**
01.11.2021**Standard:**
Gjelder alltid flere, ofte alle FKB-
standarder på høring

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell /annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.- sekr.		Side 1	re	Første forekomst av toppteskten i pdf-fila inneholder også ordet CAUTION etterfulgt av bunnteksten	Ta bort	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.			ge	Det savnes konkret dokumentasjon av brukstilfellene som ligger til grunn for innholdet i FKB-spesifikasjonene. Det kan virke som om det er usikkerheter når det gjelder brukstilfellene for FKB men man bør kunne svare på hva brukstilfellene er ved å vise til en god og detaljert dokumentasjon i FKB-spesifikasjonene.	Kap. 3.8 inneholder en god start, men det er muligens for generisk og ikke detaljert nok. Det anbefales å benytte en av malene i Regler for UML-modellering (Vedlegg B) for detaljert dokumentasjon av brukstilfeller for hver av FKB-spesifikasjonene. Disse kan med fordel samles i et vedlegg «Brukstilfeller» i FKB-standardene og må gjerne refereres til fra kap. 3.8. Ref. til tak 1 i handlingsplan (nasjonal geodatastrategi)	Ingen endring i dokumentasjonen av FKB 5.0. Brukstilfellene til FKB kunne sikkert ha vært dokumentert mer i klartekst. Særlig forbindelse med endringer i datainnholdet. Prosjektet mener likevel at brukstilfellene generelt bør være godt ivarettet gjennom lang historikk og erfaring fra bruk av FKB-data. Ved senere endringer av FKB vil det kunne være aktuelt å starte med modellering av bruksbehov.
KV/std.-sekr.		Restriksjoner OCL		Navn på restriksjoner er i lengste laget, og trenger ikke gjengi restriksjonen detaljert i sin helhet. Restriksjonen "hvis Mast har driftsmerking og har tilhørende Masteomriss, skal driftsmerking på Mast og Masteomriss være like" kan gjerne gis navnet "driftsmerking på Mast og Masteomriss skal være like"	Flytt det lang, detaljerte navn på restriksjoner inn som kommentar til restriksjonen og erstatt det med en kortere betegnelse.	Tas til følge. Utforming av restriksjoner i UML-modellene gjennomgås for å forbedre dette.

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.		Restriksjoner må være validerbare		Restriksjonen "vertikalAvstand angis når den er >15 meter" er ikke mulig å validere. Slik den formulert framstår den mer som en registreringsinstruks eller et krav til kvalitet.	Ta bort restriksjoner som ikke er validerbare i datasettet	Tas til følge. Alle restriksjoner som ikke er validerbare med OCL revurderes. Noen av dem (som f.eks. omhandler krav til flategeometri) kan være aktuelle å beholde.
KV/std.-sekr.	Kap 1.1		re	Innholdet i produktspesifikasjonsdokumentet forholder seg til to sentrale standarder. Begge bør nevnes i et innledende kapittel. Det bør nevnes at denne produktspesifikasjonen er utarbeidet i ht SOSI produktspesifikasjoner – Krav og godkjenning 5.0. I tillegg bør det nevnes at UML-modellen som ligger til grunn for diagrammer og dokumentasjon i kap. 5 er følger reglene i SOSI Regler for UML-modellering, versjon 5.1. Det ble også utarbeidet en kort veileder i å lese UML-modeller som det bør refereres til.	Legg til følgende setninger avslutningsvis/innledningsvis i 1.1: «Denne produktspesifikasjonen er utarbeidet i ht. SOSI produktspesifikasjoner – Krav og godkjenning 5.0 [SOSI-KRAV]. UML-modellen som ligger til grunn for innhold i diagrammene og dokumentasjon i kap. 5, følger reglene i SOSI Regler for UML-modellering, versjon 5.1 [SOSI-UML]. Denne veilederen (link til: http://sosi.geonorge.no/veiledere/UML/) gir hjelp til å lese UML-diagrammene.»	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Kap 1.4		re	Feil standardversjon i referansene. SOSI-KRAV: link går til v 5.0, mens det står 5.1 i teksten (som ikke finnes) SOSI-UML: link går til 5.1, mens det står 5.0 i teksten (antar at 5.1 er riktig her)	Endre versjon til 5.0 for SOSI-KRAV og 5.1 for SOSI-UML Legg også inn: [SOSI-GML] SOSI Realisering i GML-format, versjon 5.0 [SOSI-format] SOSI Realisering i SOSI-format, versjon 5.0	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
Oslo kommune / Plan- og bygningsetaten (OK/PBE)	2.0 (Alle prodspek)	Definisjoner: Applikasjonsskjema (Alle prodspek)	re	Bedre tilgjengeliggjøring og forståelse av UML	Legg inn peker til "Veileder for å lese UML-diagrammer" i definisjon for Applikasjonsskjema (tilsvarende peker som i vedlegg A1 i fotogr.registreringsinstrukser)	Tas til følge
Oslo kommune / Plan- og bygningsetaten (OK/PBE)	2.0 (Alle prodspek)	Definisjoner	re	Bedre tilgjengeliggjøring og forståelse av mye bruk begrep.	Legge inn ny definisjon/beskrivelse av "FeatureType"	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Kap 2.2		re	I kap. 11 nevnes ESRI fgdb som er en forkortelse som bør nevnes under 2.2.	Legg til «ESRI fgdb: ESRI File geodatabase» Strengt tatt er ESRI også en forkortelse for Environmental Systems Research Institute, men det kan kanskje aksepteres som egennavn.	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	3		re	Den oppgitte kategorien er ikke alltid i samsvar med kodelista den skal referere til. Skal dette tolkes teknisk korrekt og ikke som et «prefLabel», bør skrivemåten til de angitte kodene i prodspeken være identisk med dem i kodelista i standarden.	Tilpass skrivemåten slik den er i standarden. (dreier seg gjerne om avvik på stor/liten forbokstav, ev. camelCase) For eksempel «vektor» istedenfor «Vektor» under 3.9 eller «basisData» istedenfor «Basisdata» under 3.6	Tas til følge
KV/std.-sekr.	3.1.1, 5.1		te	Det er en sammenheng mellom kortnavn i 3.1.1 og SOSI_kortnavn og xsdDocument i 5.1. Kortnavn i 3.1.1 er en slags label som først og fremst skal være menneskelesbar. SOSI_kortnavn og xsdDocument skal være så like som mulig kortnavnet i 3.1.1, men de er tekniske navn som innebærer visse regler for skrivemåten. Bl.a. bør det unngås skille tegn som ikke er tillatt i NC-name. Dette er best practise i OGC, INSPIRE og ISO og støttes også av ISO 19103 Conceptual Schema Language	Det anbefales følgende: kortnavn i 3.1.1: FKB-XXX I 5.1 SOSI_kortnavn: (vi fjerner skille tegn og trekker sammen ordene) FKBLedningxsdDocument: (helst identisk med SOSI_kortnavn) FKBXXX	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Kap 3.4	Språk	re	SOSI-standard gir ingen føringer mtp. bruk av ISO 639 på dette elementet, men framtidig ISO standard for produktspesifikasjoner vil være streng på at det også her (i tillegg til i 11.1.2) brukes kode ref. ISO 639-2. Også mtp. harmonisert innhold i dokumentet, bør 3.4 følge samme mønster som 11.1.2	Skriv "nor" istedenfor "Norsk". Kan også vurderes å gjøre klikkbarsiden ISO 639-2 er online tilgjengelig.	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	Kap 3.5		re	Det er ofte angitt «Basisdata» på både 3.5 og 3.6. Mens dette er greit for 3.6 der kategorien velges fra en kodeliste, har man større friheter på 3.5 der man ikke må forholde seg til en kodeliste.	Angi noe under 3.5 som kanskje er enda bedre enn bare «basisdata». Hvorfor ikke angi det som står i tittelen til spesifikasjonen? Lufthavn, Traktorveg og stier, Tiltak, Bygninger ...	Innspill mottatt. Arbeidsgruppene vurderer om det kan legges til litt mer beskrivende tekst i kap 3.5 på de forskjellige FKB produktspesifikasjonene
KV/std.-sekr.	Kap 3.8		re	Teksten er litt for generisk.	Forslag til presisering: Datasettet FKB-XXX skal sammen med øvrige FKB-datasett skape et godt og detaljert kartbilde. Hovedformålet med FKB-datasettene er å kunne kjenne seg igjen ute i terrenget.	Innspill mottatt. Den generiske teksten gjelder FKB generelt og beholdes. I tillegg oppfordres arbeidsgruppene til å legge til litt ekstra tekst som beskriver formålet til det aktuelle datasettet under kap 3.8

KV/Anders Westlund	3.8 - Formål	Avsnitt	ge(?)	Produktspesifikasjonenes formål står i avsnitt 3.8 og er (med mulige små unntak) slik: FKB er grunnleggende geografisk informasjon for å utøve lov- og forskriftsbelagte saker og ta gode beslutninger. FKB kan brukes til: • å kjenne seg igjen ute i terrenget • forvaltningsmessig saksbehandling i kommuner, statlige etater og ledningsetater • saksbehandling knyttet til plan- og bygningsloven med forskrifter (jf. [PBL-KART]) • prosjekteringsformål • analyse og presentasjon i et integrert informasjonssystem (GIS-system) • produksjon av kart og avledede produkter med forskjellig krav til innhold, detaljering og stedfestingsnøyaktighet FKB inngår i det offentlige kartgrunnlaget ([DOK]). Jeg vet ikke om jeg synes dette er en god formålsparagraf. Jeg oppfatter «Formål» som noe som brukes i betydningen «Overordnet mål». Og etter min mening minner formålet slik det står ovenfor mer om en oppramsing av eksempler på hva datasettet kan brukes til enn om et overordnet mål. Se f.eks. formålsparagrafen til plan- og bygningsloven (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1), i kapitlet «Lovens formål» står det ingen	Jeg foreslår at avsnitt 3.8 «Formål» endres til 3.8 «Formål og bruksområder». Og så endres innholdet til det som står nedenfor (eller noe lignende): ----- FKB er grunnleggende geografisk informasjon for å utøve lov- og forskriftsbelagte saker og ta gode beslutninger. Formålet til FKBer å være en god digital modell av terrenget. [Ordet "modell" kan kanskje byttes ut med "tvilling"?] FKB kan brukes til: • å kjenne seg igjen ute i terrenget • forvaltningsmessig saksbehandling i kommuner, statlige etater og ledningsetater • saksbehandling knyttet til plan- og bygningsloven med forskrifter (jf. [PBL-KART]) • prosjekteringsformål • analyse og presentasjon i et integrert informasjonssystem (GIS-system) • produksjon av kart og avledede produkter med forskjellig krav til innhold, detaljering og stedfestingsnøyaktighet FKB inngår i det offentlige kartgrunnlaget ([DOK]).	Innspill mottatt. Overskrift og plassering av "Formål" er gitt av SOSI standard for produktspesifikasjoner. Dette må derfor ev. endres i denne standarden og ikke i FKB. Prosjektledelsen vil vurdere om innspillene til innhold i kap 3.8 kan justeres inn.
--------------------	--------------	---------	-------	---	--	--

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
				ting om at "loven kan brukes i saksbehandling".		
KV/Ander s Westlund	3.8 - Formål	Avsnitt	re	Produktspesifikasjonenes formål står i avsnitt 3.8. På den måten blir formålet litt «gjemt bort». Jeg mener det er viktig at formålet er lett synlig så det blir lest og oppfattet av alle som skal arbeide med produktspesifikasjonen og med datasettet. Jeg synes derfor at avsnittet «Formål» bør plasseres først i alle produktspesifikasjonene. For eksempel: For lover og forskrifter er det et prinsipp at formålet alltid kommer helt først, jfr. f.eks. plan- og bygingsloven (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1), matrikkellova (https://lovdata.no/lov/2005-06-17-101/§1) geodataloven (https://lovdata.no/lov/2010-09-03-56/§1) og kart- og planforskriften (https://lovdata.no/forskrift/2009-06-26-861/§1).	Jeg synes at avsnittet «Formål» bør plasseres først, eller i alle fall tydelig og langt frem, i alle produktspesifikasjonene.	Ingen endring i dokumentasjonen. Overskrift og plassering av "Formål" er gitt av SOSI standard for produktspesifikasjoner.
KV/std.- sekr.	5		Te / Re	Tagger som definerer SOSI-formatet er lagt inn både på attributtene og på de tilhørende datatypene (kodelistene). Her er det fare for inkonsistent. Formatet er også definert i vedlegg A	Vurder å ta bort SOSI-tagger på enten attributter eller datatyper/kodelister. Vurder også å ikke vise disse taggene i kap.5 siden de uansett vises i vedlegg A. Dette gjelder spesielt diagrammene.	Ingen endring i UML-modelleringen og dokumentasjon. Dette er modellert i henhold til krav i SOSI 5.0.

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	5		Re	Linker til eksterne kodelister framgår tre steder: Tagg på attributtet Tagg på codelist Tekst etter codelist	Vurder om dette kan gjøres enklere.	Tas til følge. Tekst etter codeliste fjernes i mal.
KV/std.-sekr.	5		re	"Profilparamtere i tagged values" for applikasjonsskjemaet framstår som overskift i html-versjonen	Ta bort fra innholdslista	Tas til følge
Oslo kommune / Plan- og bygningsetaten (OK/PBE)	5 (i flere datasett)	Egenskap medium	ge	Flere objekter mangler egenskap medium, bla. objekter som ofte forekommer på tak. Dette blir mer aktuelt for Oslo kommune med sin nye strategi for grønne tak og fasader.	Legge inn egenskap medium på følgende objekter: - Parkdetalj (BygnAnlegg) - Pipe (BygnAnlegg) - Hekk (Naturinfo) - InnmåltTre (Naturinfo) - Mulig flere	Innspill mottatt. Vurderes ved gjennomgang av høringsinnspill på de aktuelle datasettene.
KV/std.-sekr.	5,2		te	Taggen targetNamespace slutter med "/" for de fleste produktspesifikasjonene Det er ikke god praksis å avslutte URLene med «/»	Fjern evt. avsluttende «/» fra TargetNamespace i modellen	Tas til følge
KV/std.-sekr.	5.x	Tagged values	te	1. xsdDocument er angitt med *50.xsd (eksempel: fkbledning50utkast.xsd), det er best practise internasjonalt å ha filnavn uten versjonsnummer. Nummeret vil vanligvis være en del av navnerommet (URI)/schema location (URL). Også internt i skjemafile vil versjonsnummeret vises.	1. Anbefaler å fjerne versjonsnummer fra filnavnet til xsd-fila	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	5.x	Tagged value SOSI_spesifikasjonstype		Taggen har ulike verdier i ulike FKB-spesifikasjoner: produktspesifikasjon vs. prodspeifikasjon. Modelleringsstandarden definerer dette elementet som fritext og har ingen krav til innhold. Likevel bør dette harmoniseres på tvers av spesifikasjonene.	Velg enten produktspesifikasjon eller prodspeifikasjon slik at dette blir enhetlig for alle FKB-speker. anbefaler «produktspesifikasjon» da jeg ikke ser behovet for en forkortelse.	Tas til følge. Verdien "produktspesifikasjon" brukes for alle FKB produktspesifikasjoner.
KV/std.-sekr.	5.x		te	Det vises tags på klassene i enkelte diagrammer. Dette kan bli potensiell lange lister og er ikke brukt enhetlig i alle FKB-spesifikasjonene.	Anbefaler å slå av denne visningen.	Tas til følge. Slås av som hovedregel.
KV/std.-sekr.	5.x		re	I UML-modellen er det ofte et hierarki i pakkene. Dette skal gjenspeiles i dokumentasjonen i kap. 5 noe som ikke er tilfellet.	Applikasjonsskjemapakken skal for eksempel ligge på et høyere nivå enn dens underpakker!	Innsjutt mottatt. Prosjektet prøver å finne en løsning på dette som både gir god lesbarhet og bevarer pakkestruktur.
KV/std.-sekr.	5.x	Alle diagrammer	re	Plassering og utforming av elementene i diagrammene er stort sett bra, men følger ikke alltid best practice. Det gjelder først og fremst pilenes retning, hierarkiske forhold mellom klasser og størrelsen på ulike elementer.	Følg veiledning på https://github.com/ISO-TC211/UML-Best-Practices/wiki/Best-practices-for-diagram-design Med fokus på punktene: • Orthogonality • Parent elements above child elements Harmonize sizes	Innsjutt mottatt. Presentasjon av diagrammer forbedres der det er hensiktsmessig etter vurdering i arbeidsgruppene.

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	5.x	restriksjoner	te	Det virker som om noen OCL-uttrykk i noen restriksjoner mangler parenteser som ligger i modellen, men som ikke blir med ut i HTML.	Sjekk alle OCL-deler i alle restriksjoner. Tilpass scriptet slik at parentesene ikke blir borte underveis. Kan virke som om a doc-fila inneholder riktig OCL-uttrykk, men at html ødelegger???	Tas til følge
KV/std.-sekr.	5.x	Restriksjoner OCL	te	Det bør velges OCL-uttrykk som legger tett opp til teksten som beskriver restriksjonene Eksempel: For restriksjonen på Mast (, under FKB-Ledning: Uttrykket <code>inv:(self.driftsmerking->size()=1) and (self.omriss->size()>0) implies ...</code> Kan erstattes med uttrykket <code>self.driftsmerking->notEmpty() and self.omriss->notEmpty() implies ...</code> (Tilsvarende for Nettvektasjon og Vindturbin)	I alle modellene bør OCL-uttrykk som inkluderer <code>x->size</code> og som refererer til eksistensen av noe, erstattes av OCL-uttrykk som bruker <code>notEmpty</code> eller <code>isEmpty</code> <code>x->notEmpty()</code> svarer til <code>x->size() > 0</code> Som regel kan også <code>x->size() = 1</code> erstattes av <code>x->notEmpty()</code> Videre bør <code>x->isEmpty()</code> erstatte <code>x->size() = 0</code>	Tas til følge

KV/std.-sekr.	Kap 6.1		Re/te	Kapittel 6.1 viser a wikfra på krevd kap.-inndeling (ref. prod-spek-standard) og har delvis flere informasjonselementer der kun ett er tillatt (6.1.2, 6.1.3, 6.1.4...) Mappingen i tabell 1 til SOSI-kode er strengt tatt ikke nødvendig da dette er gitt av kombinasjonene av tillatte referansesystemer under 6 og leveranseformater under 11. Selve SOSI-koden finnes i standarden SOSI Generell del Realisering i SOSI-format versjon 5.0 Se også i krav og godkjenning: Anbefaling 7 Et referansesystem for hver spesifisering Produkter som er en del av Norge digitalt bør kun benytte et horisontalt og et vertikalt referansesystem Man bør kunne definere tre omfang med hver sin områdebeskrivelse, og bruke denne inndelingen kun som omfang for hvert koordinatreferansesystem som benyttes i forvaltningen i det området.	FForeslår følgende inndeling under kap. 6. 6.1 Romlig referansesystem UTM sone 32 basert på EUREF89 (ETRS89/UTM), 2d + NN2000 6.1.1 Omfang Hele datasettet 6.1.2 Navn på kilden til referansesystemet: Norwegian Mapping Authority 6.1.3 Ansvarlig organisasjon for referansesystemet: The international Association of Oil & Gas Producers 6.1.4 Link til mer informasjon om referansesystemet: http://www.opengis.net/def/crs/EPSSG/0/5972 6.1.5 Koderom: EPSSG 6.1.6 Identifikasjonskode: 5972 6.1.7 Kodeversjon: 2020-03-30 6.2 Romlig referansesystem UTM sone 33 basert på EUREF89 (ETRS89/UTM), 2d + NN2000 6.2.1 Omfang Hele datasettet 6.2.2 Navn på kilden til referansesystemet: Norwegian Mapping Authority 6.2.3 Ansvarlig organisasjon for referansesystemet: The international Association of Oil & Gas Producers 6.2.4 Link til mer informasjon om referansesystemet:	Tas til følge. Eksisterende tabell legges som vedlegg i Generell del.
---------------	---------	--	-------	--	---	---

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
					http://www.opengis.net/def/crs/EPSSG/0/5973 6.2.5 Koderom: EPSSG 6.2.6 Identifikasjonskode: 5973 6.2.7 Kodeversjon: 2020-03-30 Dette bør gjentas for alle tillatte referansesystemer i forvaltningen av FKB. Dvs. vi bør ha 6 underkapitler under 6 for de 6 systemene ref. tabell 1. Tabell 1 vil jeg anbefale å flytte til et annekse eller til kap. 12 Tilleggsinformasjon. Hvis det er ønskelig med en oversikt over hvordan ulike referansesystemer skal angis i ulike formater.	

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	Kap 6.1.2		re	6.2.1. Navn på temporalt referansesystem UTC Hva betyr dette egentlig for datasettet?	Legg til en forklaring: Dette betyr at dataregistreringer skal tidfestes sømløst: For vintertid: trekk ifra en time fra norsk lokaltid for å få UTC For sommertid mellom siste søndag i mars og siste søndag i oktober: Trekk ifra to timer fra norsk lokaltid for å få UTC. Ved presentasjon kan tider vises enten direkte i UTC (Zulu), eller i lokaltid (+01:00 eller +02:00) Eksempler på presentasjon: 2021-08-26T21:08:00Z og 2021-08-26T23:08:00+02:00	Innspill mottatt. I praksis brukes lokal norsk tid som tidsreferanse. Prosjektet undersøker hva som er beste verdi å angi her.
KV/std.-sekr.	6.1.2 - 6.1.6		re	Overskriftene avsluttes med «:». Det er i tråd med standarden, men virker merkelig. (klipp og lim feil allerede i standarden?)	Med tanke på andre avvik fra standarden, bør vi kanskje tillate oss å fjerne avsluttende kolon i overskriftene og tilpasse asciidoc-malen.	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Kap 6.1.4		re	https://epsg.org/	Endre til https://epsg.org	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	Kap 7.1.2		re	For å kunne vurdere om FKB-dataene er egnet til etspesielt brukstilfelle bør det legges inn et resymé eller et hint om nivået av kravene til datakvalitet på sluttproduktet.	For eksempel gjenta noe fra kapittel 3.10 som en beskrivelse av forventet kvalitet: "... data stort sett registrert fotogrammetrisk fra flybilder med en oppløsning mellom 7 og 25 cm. Nøyaktigheten varierer fra +/- 0.10 m til +/- 2 m avhengig av objekttype, områdetype og datafangstmetode. " "For fullstendighetens skyld kan stedfesting av enkelte objekter være lagt inn med mye lavere nøyaktighet, dette er dokumentert på objektet."	Innspill mottatt. Prosjektet vurderer å ta inn noen om oppløsning/nøyaktighet som grunnlag for vurdering av egnethet i kapittel 7.
Oslo kommune / Plan- og bygningsetaten (OK/PBE)	7.1.4. i Generell del	Flategeometri	te	Hele id geometri uten avgrensning bør beskrivelse enda mer i generell del, med flere eksempel	Beskrive hele id geometri mer, med visuelle eksempel på hull i flate, overlappende flater osv.	Innspill mottatt. Beskrivelse og eksempler på ulike typer flategeometri forbedres i FKB Generell del.
KV/std.-sekr.	11		te	Tabellengir en god informativ oversikt, men standarden krever en mer formell opplisting av leveranseformater.	Flytt tabellen til rett under kapittel 11 og angitt at tabellen er informativ. Legg inn verdiene på leveranseformater på standardisert måte som i vedlagt fil: leveranseformater.docx	Tas til følge
KV/std.-sekr.	13			Dette kapitlet har variende utforming i de enkelte produktspesifikasjonene	Finn en enhetlig måte å utforme dette på.	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	Kap 13.2		te	ISO 19115:2003 er utdatert. Metadata bør vel leveres iht. gjeldende standard? Gjeldende standarder er «ISO 19115-1:2014 Geographic information – Metadata – Part 1: Fundamentals» og «ISO 19115-2:2019 Geographic information – Metadata – Part 2: Extensions for acquisition and processing»	Dokumentet bør vise til den gjeldende standarden. Denne bør også stå i Normative referanser-kapittelet.	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Hele dokumentet		re	Skrivemåte «SOSI standardisert produktspesifikasjon»	«SOSI-standardisert produktspesifikasjon»	Tas til følge
KV/std.-sekr.	Hele dokumentet	bilder og linker	re	Det gjelder en del krav for universell utforming for dokumentet. En test viser at det er mye som er veldig bra med tanke på UU, men noen ting må ordnes.	Legg til (bedre) alternativ bildetekst på alle figurer/bilder/diagrammer: • alternativ bildetekst for diagrammene ordnes i scriptet • tekst for figurer/bilder som ikke kommer fra modellen må legges til i asciidoc-versjonen Bruk gode lenketekster som beskriver hva lenken går til (klikkbare klartekster). Tips for gode alternative bildetekster: Tenkt at du skal beskrive figuren til en annen over telefon, uten at vedkommende har mulighet til å se figuren.	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	Hele dokumentet, spesielt kap.5		Re/te	Det finnes forskjellige måter å gjøre oppmerksom på eksterne kodelister 1: Som en note i diagram tilknyttet en kodeliste (Lufthavn): «Kodeliste forvaltes i Geonorge» 2: Som en note i diagram uten kobling til en klasse (Lufthavn): «Alle kodelister forvaltes i kodelisterregisteret i Geonorge.no. Kodelistene til FKB-generell del finnes på...» 3: Som tilleggsinformasjon i dokumentasjonsdelen: «Koder fra ekstern kodeliste kan hentes fra register: https://register...»	Kun variant 3 er standardisert – fjern notene eller benytt harmonisert tekst for alle FKB-spesifikasjonene	Innspill mottatt. Prosjektet vil gjennomgå bruken av noter i diagrammene slik at det blir enhetlig.
KV/std.-sekr.	Vedlegg A		re	Schematron-reglene refereres det til med tekst «Schematron-skjema» (vedlegg A). Dette er feil da det er en instansiering av schematron-skjema, ikke selve skjema.	Endre tekst til «Schematron-regler til validering av tilleggskrav til datainnhold og -struktur utover det som defineres i GML-skjemafile»	Tas til følge
KV/std.-sekr.	forside		re	Det vises Geovekstlogo på forsiden og ikke Kartverkslogo som vi pleier å gjøre for våre standarder.	Det er en standard i Kartverkets standardportefølje. Den skal følge Kartverkets mal for standarder og vanlige prosedyrer som gjelder administrering av standardporteføljen. Fjern Geovekstlogo og bruk forsidemal som gjelder standarder under SOSI. Legg gjerne til i info om Geovekst i et innledende kapittel.	Tas til følge

1	2	3	4	5	6	7
Fra ¹	Kapittel	Avsnitt / Vedlegg / Figur / tabell / annet	Type kommentar ²	Kommentar (begrunnelse for endring)	Endringsforslag	Prosjektets kommentarer til innsendte kommentarer
KV/std.-sekr.	hele	topptekst	re	Topptekst litt omstendelig	Endre topptekst fra «SOSI standardisert produktspesifikasjon - produktnavn: FKB-XXX 5.0» Til «SOSI-standardisert produktspesifikasjon: FKB-XXX 5.0»	Tas til følge

FRA = Etaten kommentaren kommer fra, eller evt. en privatperson

² **Type kommentar:** **ge** = generell, **te** = teknisk, **re**= redaksjonell

NB Kolonnene 1, 2, 3, 4, 5 og 6 er obligatoriske